

Siun
SOTE

Rakenneuudistushanke

osio4. Ylimaakunnallinen kehittämishanke

Marko Auvinen, projektipäällikkö

Tavoitteet

- Järjestelmän tarkennetut määrittelykset ja järjestelmän käyttöön liittyvät toimintamallit on suunniteltu ja dokumentoitu kattavasti
- Toimitusprojektissa tarvittavat tekniset käyttöympäristöt, integraatiot ja lääkintälaitteintegraatiot on suunniteltu Tilaajakohdaisesti ja lopputuotoksena on teknisten käyttöympäristöjen, integraatioiden ja lääkintälaitteintegraatioiden suunnitelmat.
- Yhtenäistää ylimaakunnallisesti toimintatapoja ja -prosesseja valtakunnallisten toimintamallien ja määrittelyiden pohjalta.

Ylimaakunnallisessa hankkeessa ovat mukana Keski-Suomi, Etelä-Savo ja Pohjois-Karjala. Hanketta hallinnoi Pohjois-Karjala

Osa-alueen tavoitteet ja toimenpiteet

- **vakiinnuttaa ylimaakunnallisen yhteistyöorganisaation toiminta**
 - resursoimalla yhteistyöorganisaatio, joka toimii hallinnollisesti osana Keski-Suomen sairaanhoitopiiriä
- **kehittää ja yhdenmukaistaa palvelu- ja toimintaprosesseja yli maakuntarajojen**
 - perustetaan ja aktivoidaan noin 200 palvelu- ja toimintaprosessien määrittelytyöryhmää
- **kuvata koordinoitusti tulevan tietojärjestelmän kansallisia integraatio- ja arkkitehtuurivaatimuksia**
 - aktivoidaan kansallisten vaatimusten mukaisten arkkitehtuuri- ja integraatiovaatimusten mukainen yhteistyö SoteDigin ja Kelan kanssa kansallisten vaatimusten toteuttamiseksi

Hankkeen tulokset

- **Hankkeen lopputulokset:**

- Järjestelmän käyttöön liittyvät toimintamallit on suunniteltu ja dokumentoitu kattavasti
- Ylimaakunnalliset, yhteiset kuvaukset suunnitteluprojektin aikana käsitellyistä palvelu- ja toimintaprosesseista
- Selvitys kansallisten palvelujen hyödyntämisestä tulevassa APTJ-järjestelmässä
- Alueelliset ja kansalliset integraatio-, migraatio- ja konversiokuvaukset

- **Hankkeen lopputuotokset:**

- Kattava dokumentaatio järjestelmän käyttöön liittyvistä toimintamalleista
- Kuvaukset suunnitteluprojektin aikana käsitellyistä palvelu- ja toimintaprosesseista
- Dokumentaatio kansallisten palvelujen hyödyntämisestä tulevassa APTJ-järjestelmässä
- Kaikille mukanaoleville organisaatiolle on yhteiset integraatio, migraatio- ja konversiosuunnitelmat, jotka tukevat kansallista toteutusta.

Työskentely, suunnitteluprojekti

Työvirrat (Master)

- Sote-integraatio
- Sosiaalihuolto
- Terveystenhuolto
- Sähköinen asiointi
- Tekniikka
- Raportointi ja analytiikka
- *Tukipalvelut*

Työpajat

- Suunnitteluprojektin aikana on kaikkien neljän Aster-alueen sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten asiantuntijuudella osallistuttu yhteensä 435 työpajaan
- suunnittelutyötä on jaettu pienempiin osa-alueisiin, 8 työvirtaan
 - Kaikilla työvirroilla on ollut käsittelyssä omat aihekokonaisuudet, mutta yhteistyötä työvirtojen välillä on tehty tiivistä

Sote-integraatio

Työpajoja pidetty: 32

Osallistuneiden asiantuntijoiden määrä: 21

Sote-integraation työvirrassa on keskitytty siihen,

- mitä samankaltaisuuksia löytyy eri tehtävien väliltä sosiaali- ja terveydenhuollossa.
- Mikä on keskeistä, jotta ihmisten palvelujen sujuvuus toteutuu käytännössä.
- Sote-integraatiota tarkastellaan sekä ammattilaisten, organisaatioiden että kaikkein tärkeimpänä palveluja käyttävien ihmisten näkökulmasta.

Keskeisiä teemoja työvirrassa ovat määrittely (konfigurointi) ja mukautettavuus sekä toiminnallinen integraatio, joka tarkoittaa hoidon sekä palveluiden jatkuvuuden turvaamista yli ajan, yksiköiden ja organisaatorajojen.

Aihekokonaisuudet:

- Tunnistautuminen ja pääsynhallinta
- Hoidon ja palvelun siirtymät
- Lähetteet ja palautteet
- Kansalliset koodistot
- Asiakkuuksien hallinta ja asiakassuunnitelma
- Tietoturva ja tiedonhallinta
- Suostumukset ja kiellot
- Puheentunnistus ja sanelut
- Mobiilikirjaaminen/vuoteenvieruskirjaaminen
- Hätähaku -toiminnallisuus

Kolme keskeisintä uudistusta/muutosta nykytilaan:

1. Sote-kokonaiskuva

- ✓ Tarvittaessa ammattilaisella on mahdollisuus nähdä työssään asiakkaan ja potilaan niin sosiaalihuollon kuin terveydenhuollon tiedot
- ✓ Ammattilaiset tietävät oman osuutensa hoidosta ja palvelusta
- ✓ Asiakas näkee oman hoito- ja palvelukokonaisuutensa asiakasportaalin kautta
- ✓ Päällekkäisten palvelujen ja prosessien tunnistaminen
- ✓ Tunnistetaan paljon palveluita tarvitsevat asiakkaat

2. Palvelujen sujuvuus ja jatkuvuus (toiminnallinen integraatio)

- ✓ hoidon ja palvelun siirtymät
- ✓ prosessit näkyviksi -hukka pois
- ✓ parhaat, toimivimmat ja vaikuttavat käytännöt sekä työkalut, jotka halutaan ottaa käyttöön
- ✓ asiakas- ja potilasturvallisuus paranee -väliinputoamiset vähenevät ja ihmisen muistin varassa olevia toimintoja automatisoidaan

3. Työn sujuvoittaminen -enemmän aikaa asiakkaalle

- ✓ single sign on -kertakirjautumisen periaate
- ✓ prosessien, raportoinnin, kirjausten automatisointi(esim. koonnit, suunnitelmat, tarvittavat tiedot, lähetteet)
- ✓ ammattilaisen työn ja tehtävän mukaiset kirjaamisalustat
- ✓ puheentunnistus
- ✓ asiakaan osallisuus lisääntyy (asiakkaan ja potilaan itsensä tuottaman tiedon hyödyntäminen (ajanvaraus, mittaukset, kirjaaminen jne.)

Terveystenhuolto

Erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuolto, suun terveydenhuolto

Työpajoja pidetty: 77

Osallistuneiden asiantuntijoiden määrä: 45

Terveystenhuollon työvirrassa on keskitytty,

- Erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon ja suun terveydenhuollon prosessien tarkasteluun asiakkaan ja ammattilaisen näkökulmista
- Prosessikuvauksia on tehty työpajatyöskentelyn rinnalla
- Prosessien yhtenäistämistä ja tarvittavaa toimintojen muutostyötä tehdään toimitusprojektin aikana yhteistyössä kaikkien Aster-alueiden kanssa

Aihekokonaisuudet:

- Lääkehoito- ja huolto
- Palliatiivinen hoito
- Asiakkaan rekisteröinti
- Perusterveydenhuolto
- Suun terveydenhuolto
- Työterveyshuolto
- Dokumentaatio
- Kotiin vietävät palvelut

Työpajoissa Demonstraatioissa nähtyjä esimerkkejä uusista toiminnallisuuksia:

Asiakkaan rekisteröinti ennakkoon tai pikana (häätätilanteet)

Moniajanvaraus ja kirjaaminen (mm. ryhmäohjaus ja -toiminta)

Tietojen "tägäys" eli asiakkaan tietoihin aiemmin kirjattu asia voidaan ottaa osaksi omaa kirjausta, säilyttäen alkuperäisen tietolähteen tiedot

Kerralla kuntoon -malli suun terveydenhuollossa

Työvirran kolme keskeisintä uudistusta/muutosta nykytilaan

1. Määräyspaketit (Power Plan -sovellus)

Yhdellä määräyksellä voidaan tehdä useita ennalta määriteltäviä hoitomääräyksiä (esim. tietyn leikkauksen jälkeen annettavat lääke-, laboratorio- ja seurantamääräykset) tai hoitopolkuja

2. Sähköiset terveydenhuollon todistukset ja lausunnot

Lomakkeiden esitäyttö ennalta kirjattujen tietojen pohjalta, sähköinen allekirjoitus ja sähköinen lomakkeiden edelleen lähetys esim. Kelaan (huomioiden asiakkaan suullinen suostumus ennen edelleen lähetystä)

3. Käyttäjän työlistanäkymä

Käyttäjän työlistalle nousevat näkyviin mm. ajastetut lääkkeen annot, toteutettavat hoito-ohjeet ja määräykset, aikataulutetut toimenpiteet. Työlistanäkymä auttaa työn suunnittelussa sekä muistuttaa tulevista "määräajoista".

Sosiaalihuolto

Työpajoja pidetty: 81

Osallistuneiden asiantuntijoiden määrä: 35, joista työpajoihin osallistui 20

- Suunnitteluprojektin tavoitteena on ollut suomalaisen sosiaalihuollon kuvaaminen ohjelmatoimittajalle toiminnallisesta näkökulmasta
- **Aihekokonaisuudet:**
 - Kaikkien palvelutehtävien osalta käytiin läpi jokaisen palvelutehtävän sisältämät sosiaalipalvelut (yht. 48)(iäkkäiden palvelut, työikäisten palvelut, lapsiperheiden palvelut, lastensuojelu, vammaispalvelut, perheoikeudelliset palvelut ja päihdehuolto)
 - Asiakas- ja asiakkuusprosessit sekä asianhallinta
 - Muutoksenhaku ja valituskäytännöt
 - Työvoiman ja palveluntarjoajien hallinta
 - Käyttöoikeudet ja roolitukset
 - Raportointi ja analytiikka
- **Työpajoissa** varmistettiin, että Siun soten toiminnot, joita ei ole muilla tilaajilla huomioidaan, kuten vammaispalveluiden henkilökohtaisen avun avustajakeskus

Kolme keskeisintä uudistusta/muutosta nykytilaan:

1. Sosiaalihuolto saa modernin asiakas- ja potilastietojärjestelmän, joka

- ✓ kokoaa kaiken sosiaalihuollon asiakastiedon yhteen järjestelmään
- ✓ sisältää Kanta 1 ja 2-vaiheiden toiminnallisuudet
- ✓ on Kanta-sertifioitu
- ✓ vastaa lakien, asetusten ja määräysten asettamiin vaatimuksiin
 - esim. sosiaalihuollon tiedonkeruu-uudistus – tilastot suoraan Asterista Kannan kautta THL:lle
- ✓ noudattaa rakenteeltaan asiakastietomallia ja huomioi käyttöoikeusmääräyksen
- ✓ ohjaa ja tukee työntekijää työssään – toiminnanohjauksellinen ominaisuus
- ✓ mahdollistaa etäpalveluiden tarjonnan ja puheentunnistuksen ammattilaisen työvälineiksi
- ✓ tarjoaa asiakkaan osallisuuden vahvistamiseksi asiakasportaalin toiminnallisuudet

2. Järjestelmäintegraatiot

- ✓ Aster voidaan integroida ulkoisiin järjestelmiin, esim. tulorekisteri, jonka kautta työntekijä saa tarvitsemansa tiedon aiempaa nopeammin ja helpommin
- ✓ Asterin sisälle voidaan integroida erilaisia mittareita, kuten RAI

3. Moniammatillisen yhteistyön sähköinen alusta

- ✓ MDT-toiminnallisuus, joka on sähköinen moniammatillisen työn alusta, jossa asiakas ja hänen verkostonsa voivat työskennellä asiakkaan asian edistämiseksi

Sähköinen asiointi

Työpajoja pidetty: 21

**Osallistuneiden asiantuntijoiden määrä: 30 hlö,
joista työpajoihin osallistui 18 hlö**

Sähköisen asioinnin työvirrassa on

- Kartoitettu Siun soten sähköisen asioinnin nykytilaa ja tulevaisuuden kehittämistarpeita.
- Kartoitettu kaikkien tilaajien yhteistä nykytilaa tulevaisuuden tahtotilan muodostamista varten.
- Näin ollen olemme käsitelleet sähköisen asioinnin kokonaisuutta yhdessä muiden tilaajien kanssa laajemminkin ja myös alla mainittujen työpajateemojen ulkopuolelta.

Aihekokonaisuudet:

- Asiakasportaali ja sen perustoiminnallisuudet
- Asiakkaan ajanvaraus portaalissa
- Kansalliset palvelut suhteessa portaaliin
- Turvallinen viestinvälitys portaalissa
- Etäasiointi
- Itseilmoittautuminen
- MDT-portaali

Työpajat:

- Näimme työpajoissa esityksiä Millenniumin rinnalla jo käytössä olevan Healthelife-portaalin hyvistä toiminnallisuuksista, jotka vaikuttivat hyödyllisiltä myös meille.
- Kävimme työpajoissa paljon keskustelua toimittajien kanssa siitä, miten portaalin tulisi asiakkaan ja ammattilaisen näkökulmasta toimia sekä erityisesti loppukäyttäjäasiakkaan käyttökokemuksen tärkeydestä.

Kolme keskeisintä uudistusta/muutosta nykytilaan

1. Yhteinen sosiaali- ja terveydenhuollon sähköisen asioinnin asiakasportaali

- ✓ Sähköisen asioinnin palvelut löytyvät asiakkaalle yhdestä paikasta, myös etäasioinnin ratkaisut.
- ✓ Asiakasportaalista on pääsy asiakkaalle kertakirjautumisen periaatteella kansallisiin palveluihin esim. Omaloon ja OmaKantaan.
- ✓ Portaalin yksi keskeinen työkalu on asiakassuunnitelma, johon ammattilainen voi esim. asettaa asiakkaalle tehtäviä, kuten "toimita verenpainearvot portaaliin ennen sairaanhoitajan kontrollikäyntiä".
- ✓ Portaalin avulla asiakas voi tuottaa tietoa omasta terveydestä ja hyvinvoinnista hoitoa ja palvelua varten. Asiakas voi koota tietoa myös itselleen itsehoitoa varten.

2. Asiakkaan ajanvaraus sosiaali- ja terveydenhuoltoon

- ✓ Asiakkaille mahdollistuu sähköinen ajanvaraus myös sosiaalihuollon palveluihin.
- ✓ Ajanvaraukseen liittyvät tiedot, mm. ajat eri palveluihin ja ajanvaraukseen liittyvät valmistautumisohjeet, löytyvät asiakkaalle helposti yhdestä paikasta portaalissa.
- ✓ Asiakkaat voivat täyttää esitietolomakkeita ja kyselyitä sekä toimittaa muita dokumentteja/liitteitä etukäteen ennen sote-ammattilaisen ajanvarausaikaa.
- ✓ Puolesta asioinnin avulla myös esim. lasten ajanvaraustiedot näkyvät vanhemmille helposti yhdestä paikasta.

3. Joustava yhteydenotto sote-ammattilaisiin ja yhteydenpito hoidon ja/tai palvelun aikana

- ✓ Helppo sähköinen ensivaiheen yhteydenottomahdollisuus sote-palveluihin 24/7 yhdestä paikasta silloin, kun asiakkaalla ei ole akuuttia tarvetta tai halua soittaa puhelimella ja jonottaa linjalla.
- ✓ Yhteydenpito ammattilaisiin hoidon ja/tai palvelun aikana, esim. asiakkaan vastuutyöntekijään tai monialaiseen tiimiin, onnistuu tietoturvallisesti portaalin viestittelytoiminnallisuuksien avulla.

Sote-tukipalvelut

Työpajoja pidetty: 76

Osallistuneiden asiantuntijoiden määrä: 59

Tukipalveluiden työvirrassa on keskitytty

- Korvautuvien ja integroitavien järjestelmäkokonaisuuksien selvittämiseen
- Palveluiden integroituminen tukipalveluiden osalta

Aihekokonaisuudet

- Ajanvaraus ja jonot
- Talous- ja asiakaslaskutus
- Työvoimahallinnan työkalut
- Patologia
- Kapasiteetin hallinta
- Lääkerekisteri
- Toiminnanohjausjärjestelmät
- Tietosuoja ja tietoturva

Työpajat:

- Työpajat sisälsivät aiheiden taustoitusta sekä prosessien tarkastelua asiakkaan ja ammattilaisen näkökulmista
 - Prosessikuvauksia on tehty työpajatyöskentelyn rinnalla
 - Prosessien yhtenäistämistä ja tarvittavaa toimintojen muutostyötä tehdään toimitusprojektin aikana yhteistyössä kaikkien Aster-alueiden kanssa
- Työpajoissa nähtiin miten järjestelmä mukautuu eri ammattilaisten tarpeisiin. Käyttöön otossa käydään tarkemmin läpi mitä tietokenttiä ammattilaisten näkymiin nostetaan.

Työvirran kolme keskeisintä uudistusta/muutosta nykytilaan

1. Ajanvaraukseen ammattilaisen arkea helpottavia työkaluja

- ✓ Uudet työkalut tulevat mahdollistamaan ajanvarauksen keskittämisen ja työskentelyn niin, että esim. lonkkaleikkauksen ajanvaraaja voi kerralla varata myös ennen leikkausta tarvittavat tutkimukset (labrat, aika suuhygienistille jne) ja tarvittaessa tapaamisen sosiaalihuollon ammattilaiselle. Asiakkaan hoitopolku voidaan suunnitella kerralla ja se hyödyttää asiakkaan lisäksi ammattilaisia, koska ajanvarausta ei tarvitse hajauttaa useille henkilöille.

2. Kertaalleen syötettyä tietoa pystytään hyödyntämään eri tavoin järjestelmään rakennettujen näkymien ja ohjelmaosioiden avulla (taustalla huomioidaan tietosuojanäkökulmat)

- ✓ Asiakas-/Potilaspaikkatietoa pystytään hyödyntämään useammalla tavalla. Se voi ohjata niin siivousohjauspalveluiden työtä kuin auttaa järjestelemään kuljetuksia. Käytännössä vuodepaikan vapautuessa voidaan lähettää työpyyntö siivouksesta automaattisesti ja vapautuva paikka näkyisi myös esim. Siun solmukkeessa, jossa järjestellään erilaisia kuljetuksia yhdessä ensihoidon kanssa.
- ✓ Viittaaminen aiemmin kirjoitettuun tekstiin tulee olemaan helpompaa sitä varten tehtyjen työkalujen avulla (enää ei tarvita kopioi-liitä menetelmiä, vaan toiminto rakennettuna itse järjestelmässä ja viittaus alkuperäiseen tekstiin säilyy)

3. Automaatiikan lisääntyminen

- ✓ Integraatiot eri toiminnanohjausjärjestelmiin mahdollistavat esim. eri varastojärjestelmien tietojen tuomisen Asteriin, joka sujuvoittaa ammattilaisen työtä.

Tiedolla johtaminen, raportointi ja väestön terveys

Työpajoja pidetty: 20

Osallistuneiden asiantuntijoiden määrä: 13

Raportointi:

Kansalliset raportointivelvollisuudet ja niiden automatisointi.

Tietokannat ja analytiikka:

Tietojen yhdistäminen useista eri järjestelmistä ja laaja tietojen hyödyntäminen. Ensisijaisen ja toissijaisen tiedon hyödyntämisen mahdollisuuksien arviointi lainsäädännön näkökulmasta.

Väestön terveys:

Analytiikan mahdollisuudet terveyden ja hyvinvoinnin nykytilan kuvaamiseen.

Demojen perusteella syntynyt käsitys käyttöliittymästä / käytettävyydestä: Väestön terveyden hallinnan kokonaisuudesta tarjottiin hyvinvointivajeiden työkalun demoympäristö tutustumiskäyttöön. Uusi kyvykkyys, jota ei ole aiemmin ollut nykyisissä asiakas- ja potilastietojärjestelmissä.

Kolme keskeisintä uudistusta/muutosta nykytilaan

1. Väestön terveyden seurantaan työkalu.

Mahdollistaa palvelujen painopisteen siirtämisen perustasolle ja ennaltaehkäisyyn sote-uudistuksen mukaisesti alueelliseen tietoon perustuen. Tällaista kyvykkyyttä ei ole aiemmin ollut

2. Tietojen normalisointi- ja standardisointiprosessi automatisoituu.

Tietotuotannossa siirrytään tiedon louhinnasta enemmän analytiikkaan.

3. Reaaliaikainen tilannekuva.

Aiempi 1-2 vuorokauden viive tietojen päivittymisessä nopeutuu muutama minuuttiin. Toiminnanohjausta tehdään ajantasaisesti ja ongelmiin voidaan reagoida välittömästi.

Tekniikka

Työpajoja pidetty: 150

Osallistuneiden asiantuntijoiden määrä: 15

Ei-toiminnallinen työvirta on keskittynyt

- järjestelmäkokonaisuuden teknisten ratkaisujen ja tietoturvan suunnitteluun.

Aihekokonaisuudet:

- teknologia
 - tekniset integraatiot
 - tietoturva ja tietosuoja
-
- Syksyllä 2020 pääpaino oli nykyisten järjestelmien integraatioiden, IT-infrastruktuurin ja käyttövaltuushallinnan nykytilan kuvaamisessa.
 - 2021 puolella nykytilan kuvausta on jatkettu järjestelmätoimittajalle. Työ on painottunut nykyisten järjestelmien sisältämän tiedon siirtämisen eli migraation suunnitteluun, käyttövaltuushallinnan tavoitetilan määrittämiseen, lääkinnällisten laitteiden ja Aster-järjestelmän yhteen toimivuuden suunnitteluun.

Esimerkkejä kokonaisuuksista:

Hosting-mallit (konesalit, verkot, ym.)

Tenancy-malli (yhteinen malli kaikille)

IAM (käyttövaltuus ja pääsynhallinta)

Legacy integraatiot (nykyiset järjestelmät)

Kansalliset integraatiot

Migraatiot (olemassa olevan tiedon kartoitus)

Kiitos!